

FOGADÓ



1915 február 15.

MAGYAR FOGADÓS, VENDÉGLŐS, KOCSMÁROS ÉS KÁVÉSZIPAR, A BORGÁZDASÁG ÉS IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

Előfizetési díj:

Egész évre 12 kor. Félévre 6 kor.

Szerkesztő és lapfajtadonos:

FLÓR GYÖZŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 19. sz.

A fővárosi és vidéki vendéglős urak figyelmébe.

ÉTLAPOK

Egylapos étlap egyik oldalán a „déli” vagy esti étrenddel s a másikon az ital-árjegyzék elhelyezéssel; nem csak az egyszerű — könnyű — kezeles miatt, hanem takaréksággal szempontról is nagyon célszerű s ajánlatos.

Négy-oldalas étlap, melynél az „étrend” a harmadik oldalra kerül s úgy déli, mint estéli időben alkalmas.

Hat-oldalas étlap, melynél a „déli étrend” beragasztva van s ennek kivételén után a vacsora alkalmával is használható az étlap.

És ezeken kívül bármely formában, szakszerű és legszebb kivitelben készíttet étlapokat a

Fogadó-nyomda, Bpest, Szentkirályi-u. 34

TARTALOM:

Sorrol-sorra

Hivatalos rész: Országos Vendéglős Egyesület közleményei. Szekesf. Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata közleményei.

Borgázdaságunk

A konyha köréből. Aprósíós és más ételek.

A nagy törtéti diestelen vege.

Csak magyarul.

Különféle Közlemények: A mi közönségünk. Hímen hírek. A nem vendéglősök és a sörár emelése. Azok a linom vevők. Godabogarok, zöldsegek. Borvasárlók figyelmébe. Veget járják az ideny-

sörök. Az új pikoló. Előestelen sajtolt torta. Még egyszer a híres szegedi zöldségről. Egy érdekes szakember halála. Jó szemmeltekkel. Apró hírek. A gyuta ára. Gyászszózat. A Vendéglősök Naptára.

A mi katonáink.

Üzleti híreink.

Nyílt tér.

Egyről-másról. Menyasszonyban.

Kortyantom.

Szerkesztői üzenetek.

Hirdetések.

:: Törvényismertető ::

Ki-ki ismerje a saját törvényét! A vendéglős iparral kapcsolatos törvények az 1914-iki „Vendéglősök Naptára” ismerteti úgy, amint azokra mindenkit nek szüksége van. A naptári kiadványok ez a terjedelmes része ismerteti az engedélyeknél szükséges beadványmintákat és eljárásokat, valamint az egyéb törvények megismerésére szükséges részeket. Az 1914-iki „Vendéglősök Naptára”, mely a „Törvényismertető”-t tartalmazza — az ár előlges beküldése mellett — 2 kor. 20 fill. Magrendelhető a „Fogadó” kiadóhivatalában.

Üzleti berendezéseket, konyhai s egyéb felszereléseket és minden cikkeiket a FOGADÓ-ban hirdetés cégnél vásárolhat.

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fizetőpincérek, kiknek **oldal-zsebtárca** (papírpénz), vagy (apró- és ezüstpénz számára) **pincértáskára** van szükségük, amelynek feneke nincs beillesztve, hanem a felsőrész az aljával egy darabból készült, — a legjutányosabb árak mellett — szerezhetik be:

Molnár Vilmos

serokötőgyárosnái, BUDAPEST, IV., Károly-körút 28. (Központi városház). — Képes árjegyzék bérmentve

II. ERRMANN J. L. R.T.

cs. és kir. udvari szállító

1819. évben alapított országos szabad. Alpacca-,

Chinaezüst- és fémáru-gyárának főraktára:

BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 8. SZ.

(Raktárak: Bécs, Gráz, Prága és Triestben.)

Nagy választék legszolidabb kivitelű tárgyakból Szállodák, Vendéglők, Kávéházak és Vízpartiások részére

“FOGADÓ” KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT

Vendéglői és kávéházi nyomtatványok nagy raktára.

Elvállalja: Névjegyek, esküvői értesítések, körlevelek, folyóiratok, árjegyzékek, művek, évi jelentések, ipartársulati, ügyvédi, hivatali, ipari, kereskedelmi és az összes fogadói, vendéglői és kávéházi nyomtatványok u. m.: étlapok, borjegyzékek, konyha-, söntés és kávéházi ívek, menük, asztalkártyák, bérletfüzetek, szobajelentések stb. nyomtatványok kifogástalan elkészítését.

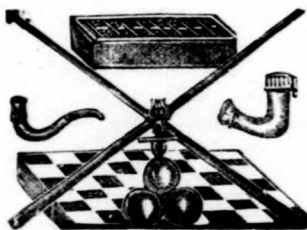
BUDAPEST VIII. SZENTKIRÁLYI-UTCA 34



TELEFON: JÓZSEF 39-70

Vendéglői és kávéházi cikkek olcsó beszerzési helye.

A vállalat szállít, Budapestén házhoz kihordva s vidékre utánvét mellett: **fogvájót, szípkát** (cégnomással is), **hektograph-lapokat és téntát** (minden színben), **kártyatáblát, krétát, szivacsot, dákó-krétát, dákó-bőrt s ragasztót; — papír-szalvétát, szalmazsálakat** (frissítők szűrőcsőjéhez), mindenféle: söntés-, konyha- és kávéházi íveket, bon-blokkokat, bélyegzőket, stb. stb.



Novágh Károly mű- és diszmű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3. (Első Hazai Takarékpénztárral szemben)

Ajánlja saját készítményű elefantsont-teke (billiárd) golyók, dákok, sakk, dominó, lignum santum-golyók, bábuk, sétatotok, tajték- és borostyánkő dohánváz-eszközöket stb. nagy választékban. — Billiárd-golyók **esztergályozása**, dákok, sakk és dominó javítása olcsó árszámítással, pontos határidőre való szállítással — elfogadhatnák. □

Fővárosi vendéglősök és kocsmárosok

figyelmébe

Bornylivántartási könyvek

vezetését helyszínen elvállalja
Juszkó Géza, Budapest, VII., Damjanich-u. 30.



Brunovszky Károly

hygienikus
jaukkártya
tisztító intézete
BUDAPEST
Szvetenay-u. 16.

Hektográf-

lapok, ténták, ké-
szülékek stb. az
étlap - sokszorosí-
táshoz való cikkek
legelőbbban be-
szerezhetők a

Fogadó-nyomdában

Böcö gö József Korona-fogadója és
'Pannónia' kávéháza, Miskolc. Kávéház,
elsőrendű étterem, sörcsarnok. Magyar konyha,
kitűnő borok.

Szent Margitszigeti Üdítővíz

A legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz!

Mit. asztali víz nagyon A Szt. Margitszigeti
kellemes, jóhatású üdítő és gyógyvíz
üdítő ital. :: :: kezelősége :: ::

Budapest, V., Nádor-utca 6. — Telefon 36-52.

Kiss Ernő Korona-fogadója

Nagykanizsa — a város központján. Étterem,
sörcsarnok, kávéház, szép nyári udvar kertje
vendéglő. — Magyar konyha. — Kitűnő fajborok

Állandó borvásár. Azon t. kártyáimat, kik-
nek kitűnő mőri borra van
szükségük, ezuton is felkérem, hogy forduljanak hoz-
zám teljes bizalommal. Kollegiális tisztelettel Mór
(Fejérmegye) Stoffer Mihály vendéglős.

Balázs Lajos

borügynöksége

Badaesonytomaj.

Szállit: kitűnő minőségű ó- és új
badaesonyi borokat
vevő hordójába töltve.

Magyar Paizs.

Szerkesztőség és kiadóhivatal — Zalaegerszeg. A
Magyar Paizs ebből szakmunka, legelőbb betűlap,
magyar írt, hűtő terméket véd, magyar szellemet
terjeszt minden téren. — Ebből előfizetési ára 4 ko-
rona. (Legelőbb lap). Szerkesztő: Borbély György
és Horvák Lajos Zalaegerszegen.

Eredeti emmenthali

továbbá különböző kemény és lágy sajto-
kat csakis legfinomabb minőségben legelőbbban
szállit

a nyugatmagyarországi sajtgyárak
és kivitel vállalat

Stauffer és Fiai Répcelak.



Figyelem!

Akinek igen finom természetes és tisztán kezelet uradalmi
borokra van szüksége, ne sajnáljon egy levelező-lapot címre
írni — ingyen minta — ingyen árjegyzék! Szállitok 56 litertől
kezdve. Bermentve mindenhol.

10 fokos 1911. évi zöld szilváni	64 korona
10 " 1911. " Rizling	64 "
9 " 1913. " prima kovidinka	48 "
10 1/2 " 1913. " zöld szilváni	56 "

Beck Mátyás borpince
via Kecskemet, Kiskunmajsa.

Figyelem!

Bermentve mindenhol.

Papírszalvéták

legjutányosabban csak a FOGADÓ
könyvnyomdában Budapest, VIII., Szent-
királyi-utca 34. sz. rendelhetők meg.
Videki rendelések lehetőleg aznap elintéztetnek.

A gyors meggazdagodás titka megtudható

Első Magyar Zeneautomata

kölcsönző és eladási intézet

Budapest, VIII. ker., Rákóczi-ut 14. szám.

Állandóan nagy mintaraktár!

Minden érdeklődőnek vételkötelezettség
nélkül bemutatjuk működésben úgy vil-
lány, mint súlyra berendezett, tehát üzem-
költés nélkül zeneinket a melyekért

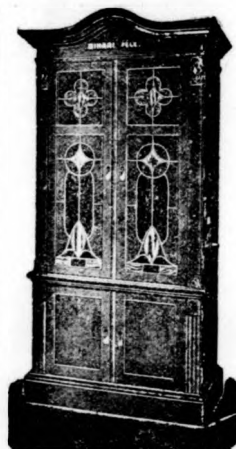
5 évi jótállást vállalunk.

Csekély havi részletfizetésekre és he-
tenkénti hengerszere. Zeneinkben a
modern technika minden vívmánya, man-
dolin, xylophon, hegedő, stb. be van
építve. Meghívásra az ország bármely ré-
szében felkeressük az érdeklődőket.

Pérendobásra jár, tehát önmagát kifizeti.
Nincs kockázat.

Havibérlet 20 koronától feljebb.

Használt automaták felárban.



"MUNDUS"

EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT
FABUTORGYÁRAK R.T. ::

Központi iroda:

Budapest, V., Dorottya-u. 5-7. sz.
(Hitelbank-palota.)

Eladási telep:

Budapest, V., Dorottya-utca 7.

Telefon 89-51.

GYÁRAK: Besztercebánya, Kassa,
Borosjenő, Ungvár, Varasd, Vrata.

Mindenemű hajlitott
fabutor és kerti butor

Ajánlja kávéházi :: vendéglő beren-
dezésekre csinosan ki állított gyártmányait.



ORSZÁGOS
VENDEGLŐS
SZAKKÖZLÖNY.

ORSZÁGOS
PINCÉR
SZAKKÖZLÖNY

FOGADÓ

A MAGYAR FOGADÓS-, VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉSZIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

HIVATALOS KÖZLÖNYE

az „Országos Vendéglős Egyesület“, — a „Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata“,

a Szabadkai Szállodások, Vendéglősök Kávéház tulajdonosok és Kocsmárosok Egyesülete, — Tolnávármegyei Vendéglősök és Kocsmárosok Egyesülete — Vasvármegyei Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávéos Ipartársulata — Kassa Szállodások, Vendéglősök, Kocsmárosok és Kávéos Ipartársulata — Ecsédtettlvi Vendéglősök, Kávéos és Italmérők Ipartársulata, — Brassó megyei Vendéglősök, Kávéos és Kocsmárosok Ipartársulata, — Csepeli Kocsmárosok Ipartársulata, — Sárvar és Vidékei Vendéglősök, Kocsmárosok és Hentesek Ipartársulata, — a Pécs-Baranya Vendéglősök Ipartársulata, — Aradi Pincér Önszervező és Elhelyező Egyesület, — Némethyvári Vendéglősök Ipartársulata, — Pozsonyi Pincér Önszervező és Menház-Egyesület, — Léva vidéki Szállodások, Vendéglősök és Kávéos Ipartársulata, — a Szatmármegyei Fogadósok, Vendéglősök és Kávéos Ipartársulata, — Zombori Fogadósok és Vendéglősök Ipartársulata, — Nemesújvári Vendéglősök Ipartársulata, — Hunyadvármegyei Fogadósok, Vendéglősök, Kávéos és Kocsmárosok Ipartársulata, — Csongrádvármegyei Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata, — Sopron Alsóvidéki Vendéglősök Ipartársulata, — Sárosmegyei Vendéglősök Ipartársulata — az Érsekújvári és Vidéki Fogadósok, Vendéglősök és Kávéos Ipartársulata, — a Ceglédi Vendéglősök Ipartársulata, — és a Mezőtúr-, Törkeve- és Dóvaványai Vendéglősök Ipartársulatának

Előfizetés: Egy évre 12 K. Félévre 6 K.
Megjelenik 1-én és 15-én.

Szerkesztő és lapfajlagos:
FLÓR GYÖZÖ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 19. sz.

Sorról-sorra.

Hadifoglyok és az idegenforgalom.

A vitéz magyar katonák hősi dolgokat végeznek a harctéren. Egyre-másra aratják a szebbnél-szebb diadalokat s amint a temetetlen muszkát verik és szorítják mind kiljebb, ugyanolyan arányban ejtik és szaporítják a hadifoglyokat. Eddig 140—150 ezer orosz és más nemzetbeli hadifogoly ismerkedett meg a magyar vendégszeretettel. (Vagy ugyanennyi van Ausztriában is). Azonban, mint mindennek, ennek a vendégszeretetnek is vége fog lenni s a háború után visszatérnek az elfogottak hazájukba és ki Oroszországban, ki Szibériában vagy Macedóniában fogja hirdetni az eddig ismeretlen Magyarország szépségét. Azaz csak hirdetni, ha ez módjukban állna és erről tudomásuk volna. Hát hogy ez a módjuk meglegyen, erre nézve kell valamiképpen alkalmat szolgáltatnunk.

A hadifoglyok zöme az esztergomi Kenyérmezőn, Somorja-Dunaszerdahely és Mosonboldogasszonyban van, míg sok tiszt több ur kastélyban van elhelyezve. A foglyok közt nagy számmal vannak jó módú és értelmes egyének s ez a művelt elem, nagyban érzi hiányát a szellemi és egyéb szórakozásnak, persze könnyen érthető okból. Erről különben egyik-másik napilap is megemlékezett s az egyhangú s unalmas percek földértését különböző módon ajánlották. Hát az elhelyezhető is, hogy a lelket tompító s kiváltsággal a művelt emberre nagyon kellemtelen egyhangúságon változás történjen; azonban mikor ezt tesszük, arra is tekintettel kell lenni, hogy abból bizonyos előny is származzék. Ha nem most, a jövőben. És itt lép előtérbe az idegenforgalom kérdése és ugyazólvan ez az egyedüli is, amelyet a fenti ügy szempontjából és a mi célunk szempontjából is a legsikeresebben lehet alkalmazni. Hogy miképpen?

Az idegenforgalom kérdése tudvalevően nálunk a lehető leggyengébb lábán áll. Ami idegenforgalommal rendelkezünk, az mindenek, csak idegenforgalomnak nem nevezhető. A monarchia két államának kereskedelmi utazóit leszámítva, alig néhány azon idegenek száma, akik városainkban megfordultak és fogadóinkban megszálltak. A magyar fürdők vendégei meg majd teljesen az itthoniakból kerülnek ki. Pedig minden ok meg van rá, hogy a mi szép országunk az idegenek találkozóhelye legyen. Hiába azonban minden ok és minden igyekezet, ha a

legfontosabb ok hiányzik: ha országunkat nem ismerik. Magyarország ugyanis ismeretlen, az idegenek szeme elől egy elrejtett zugocska volt. Hányan és hányan örültek volna a világot járó idegenek közül, ha erre a gyönyörű zugra ráakadhatnának. Hogy ez az idegeneknek módjában álljon, hogy ezt a kies magyar földet mindenki megismerje, erre nézve kell minden lehetőt megtenni és minden alkalmat megragadni. A jelen esetben is ennek az „ismeretterjesztésnek“ kell a szolgáltatása állni.

A teendő különben sem nehéz és mindössze az volna, hogy a földmívelési minisztérium fürdői- és idegenforgalmi osztálya a Balatoni Szövetség és a Tátrák alatti (Kassán) székelő Felsőmagyarországi Idegenforgalmi Szövetség vezetősége foglalkozzon abba, hogy az ország természeti szépségeit, a bűbajos Balatont, a gyönyörű Tátrát s a vadregényes szép Erdély bájos pontjait, nemkülönben a fontosabb városokat és az egyéb szebb s kiválóbb helyeket feltüntető fényképfelvételek s rajzok gyűjtessenek egybe, azután állítsanak azokból össze több könyvet (füzetet) s szíjjék ezekbe a szükséges ismertető közléseket és mindazokat a költői és prózai elbeszélést és mondászerű leírásokat, amelyek ama gyönyörű felvételekhez historiólag vagy egyéb regényes okokból fűződnek. Ha pedig a megfelelő rendezés és összeállítás megtörtént, fordítsák le az orosz- és egyéb szláv foglyok nyelvére, lássák el csinos bekötésekkel és osszák ki ajándékkul, a fogolytáborok értelmes elemei között. A kiosztásnak természetesen úgy kellene történni, hogy a tisztok s a többi társadalmi és értelmi kiváltságok minden könyvből kapjanak egyet. Így ha egynek-egynek 5—6 könyv (vagy ahány füzet telik ki) jut, az se baj; mindezt bőven fogja kárpótolni az, hogy Magyarország kiváló szépségeit néhány tízezer ember és ezek révén nagy és kis birodalmaknak minden számottevő népe megismeri.

De ne feledkezzünk meg a fogolytábor egyszerű és kevésbé művelt népeiről sem. E célból az összes fogolytábori barakok belsejébe tele kell agatni vagy ragasztani a különböző helyekről készült és nagyobb méretű tájképekkel, amelyeket a foglyok nyelvén megfelelő, rövid magyarázó szöveggel volna szükséges ellátni. Ezek egyszerűsággal szobadszék is volnának s így a folyton láttat táj szépségei mintegy belevésődnének a megszédült ellenségeink emlékezetébe, ha majd egyszer (és remélhetőleg nem sokára) a békevalmak

belengik az annyira fölzaklatot földet és ki-k honába tér; ki tudja, hogy hányan és hányan fognak kedves regéket és minden jót mondani a híres magyarok szépséges hazájáról.

Ennek az egész dolognak a nyelbeütése mindössze pár tízezer koronába kerül. No és nem-e éri meg nekünk ez az összeg azt, hogy Magyarország és ennek szépséges fővárosa az legyen a Kelet, Dél és Északkelet államainak, mint ami volt Franciaország és Páris a Nyugat népeinek? És ennek eléréséhez nem kell egyéb, mint az előbbihez hasonló törekvés és az a tudat, hogy a mi szép országunkat az isten is a népek gyönyörködésére és csodálatára teremtette.

ORSZÁGOS VENDEGLŐS EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL.

Felkérjük a vidéki kartársakat, hogy az Országos Vendéglős Egyesületbe való belépésüket jelentsék be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. Beíratási díj 2 kor. Évi tagdíj 4 kor.

Az Elnökség.

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL.

Az ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut 19 sz. (Jelemelet (II. udvar).

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogtanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az iránt az ipartársulat irodájához fordul.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó“ útján közöltetik.

BORGAZDASÁGUNK.

Megváltott kocsmárosok.

A kötelező bornyilvántartás vezetése és a bortörvénykivonat kifüggesztése, illetve nem vezetése és ki nem függesztése, képezi egyik közlési tárgyat a „Borászati Lapok“ február elsejei számának, mely a borhatalmáról szóló törvény kiegészítő részeivel egy hosszabb, ugynevezett „szemleciikk“ keretében foglalkozik. Az 1908-k boritörvény eme határozatáról irván, mindenekelőtt megjegyzi, hogy ez a rendelkezés először csak a borkereskedőket, kocsmárosokat s a borkíméréssel

foglalkozó egyéneket, cégeket vagy szervezeteket kívánta kötelezni arra, hogy boraikról nyilvántartást vezessenek, míg a termelők egész véletlenül vagyis úgy jutottak hozzá ehhez a nem épen kellemes ajándékhoz, hogy a képviselőház gazdasági bizottsága csuszlatla bele a törvénybe azt a rendelkezést, hogy a négy katasztrális holdnál többel rendelkező szőlősgazdák is köteleztettek a bornyilvántartás vezetésére.

Ez természetesen nem volt inkább a termelőknek s így a B. L.-nak sem, mely annak idején igyekezett is elkövetni mindent, hogy a termelők a bornyilvántartás vezetésének kötelezettsége alól kivonassanak. (A földmívelési kormány azonban, mint a vendéglősöket, úgy a termelőket is elutasította ilyen irányú kérelmükkel.) Ez különben, aféle flastrom akart lenni azokra a sajgó sebekre, melyeket az új bortörvény állítólag, a borkereskedelmen ütött. *Nem csoda tehát* — fűzi tovább a neveztelt lap — *hogy a bortermelők nagy része ma se vett erről a kötelezettségről tudomást*, dacára, hogy négy kat. holdnál is nagyobb a szőlője. Amit persze könnyen az értel meg, hogy az eredeti törvényjavaslatban ez nem volt benne s akik ezt tudták vagyis a javaslatot annak idején tanulmányozták, abban a jámbor és szent meggyőződésben élnek, hogy a javaslat mindennemű változtatás nélkül ment át a képviselőház különböző szakbizottságain.

Hát, ennél az utóbbinál naivabb s egyszerűsmdm tekervényesebb okoskodást se tapasztaltunk egyhamar. Mert vagy tanulmányozták azt a javaslatot a termelők és akkor figyelemmel is kellett hogy kísérjék annak törvényerőre való emelkedését, vagy pedig sem a bortörvényjavaslatról, sem ennek eredeti vagy módosult bornyilvántartási határozatáról nem volt és nem lehetett tudomásuk. És mi inkább az utóbbit vagyunk hajlandók feltételezni. Így természetesen az is hihető, ami a B. L. közlésében áll, hogy a termelők közt csak nagyon elvétve akad, aki a bornyilvántartást vezeti. Ez meg viszont a bornyilvántartás vezetése ellenőrzésével megbízott hatósági közegeket vádolja, vagyis ezeknek lanya és felületes munkája mellett tanuskodik. (Sajna, az eléle ténykedés kevésbé szokott lanya lenni a kocsmárosokkal szemben). Ámde nézzük a ferde észjárású közlemény további okoskodását, amely aztán még jobban nekigabalyodik és még tekervényesebb logikával a kocsmárosoknak rugaszkodik. Az előbbi fejtegetés ugyanis, amellyel a bortermelőknek ugyancsak a törvény paragrafusaihoz útközö eljárását menti és szépíti, hirtelen a mi iparunk terére csap át és így folytatja:

... De hogy kocsmárosaink nagy része sem vezet máig sem bornyilvántartást, az már csak ugyan bámulusos közönyre vagy rosszakaratra vall. Órájuk már az eredeti törvényjavaslat is kötelezőleg intézkedett, borvétellel, eladás nap-nap után foglalkoznak, tehát valami házi-jegyzéket amugy is kell vezetniük, hogy mikor és mennyit pincéztek be, mikor és mennyit vittek fel a pincéből a söntésbe, mert hisz, aki ezt pedánsan ellen nem őrszi, azt elül-hátul meg fogják csalni. Végre a fináncal is folyton van bajuk, az is elég indiszkrét havonta utánanézni, hogy mennyi bor fogyott időközben és bevasalja rajtuk a hiány után a boritaladót. Ezeknél tehát a bornyilvántartás vezetése nemcsak magától értődő dolog, hanem üzleti érdek is.

Mégis minden hónapban elítélnék a hatóságok egy tucat vagy több kocsmarost azért, mert a kötelezően előírt bornyilvántartást

nem vezették, vagy a bortörvénykivonatot ki nem függesztették. És ma már nem 5 vagy 10 koronás büntetés járja, hanem néha 50—100, sőt 200 koronás is, tehát olyan érvágás ennek a következménye, ami a legkövetőbb csaplóros legduzzadtabb tárcáján is érzékeny rést üt. Miután ugyancsak a kocsmárosok szolgáltatják a borpancsolók kasztjának is legnagyobb kontingensét, szinte önkéntlenül merül fel az ötlet, vajon a kettő között nincs-e valami okozati összefüggés. És vajon nem azért „feledkeznek-e” meg egyes kocsmárosok oly szívesen a bornyilvántartásról, hogy a pince és söntés borforgalmának csodálatos különbözetére ne lehessen olyan könnyen rájönni. *Még szembeötlőbb az a tapasztalat*, hogy ugyanaz a kocsmáros a pincében levő borokat rendszerint a bortörvény előírása szerint szokta kezelni, míg a söntésben gyakran megfeledkezik a bortörvény kis kávéjának legfontosabb paragrafusáról, hogy „a bort pedig vízezni nem szabad”.

Tudjuk, hogy a vendéglősiiparban sok a selejtes, oda nem való elem. Tudjuk azt is, hogy vendéglősiipartársulatok évtizedek óta dicéretes buzgalmat fejtenek ki abban az irányban, hogy a kocsmái jog a kántinbérletől a nagyfogadó (szálloda) tulajdonosáig csakis szakképzett egyén által legyen gyakorolható. De addig is, míg e téren — általunk lelkesen támogatva (?) — célhoz jutnak, ottassák ki feleiket minden lehető alkalommal arra, hogy bornyilvántartás vezetéséről és bortörvénykivonat kifüggesztéséről soha meg ne feledkezzenek.

Hát így elméldik és ilyen kedves megjegyzéseket csapdos a kocsmárosok fejéhez a borászok lapja. Ennek a lap-társunknak ez ugyan régi vesszőparipája. Rákenni, ráhányni a kocsmárosokra minden sarat s ezeket odaállítani bűnbaknak mindenféle kétes ügyben s esetben, ami csak a borgazdaság terén felbukkan, — szinte kedvenc s megrögzött szokása lett. Erre a vesszőparipára különben egy megboldogult munkatársa ültette ezt a mai haladó korból kiöregedett lapot. Annak jutott először eszébe, hogy a borgazdaság bajának kutorfórsáit egész más helyen kell keresni, mint ahol addig keresték: a vendéglősöknél. Vagy talán nem volna helyes ez az eszmé? — hiszen a kocsmárosok közt majd mindennap akadott egy méregkeverő és a „bor-vizezések” is ott folynak szemünk láttára. Ne menjünk tovább, a szódásfröccsöknél és az ásványvizes-keverteknél: hát ez nem közönséges pancsolás?! Így gondolkodott ennek a lapnak volt munkatársa (helyettes szerkesztője), ki azonban még fiatalkoru, — tehát kiforratlan és tapasztalatlan volt, kiváltképen a borgazdaság terén s ez okból még inkább megbocsátható volt az ő fiatalos létszékeldése. Az már aztán kevésbé nézhető el, hogy egy vezetőszerpet vívó és magát komolyan tartó lap aféle zöld eszméket állandóan úgy szerepeltessen és tartson felszelen, hogy egy tekintélyes ipárnak a foglalkozóira kényszerít rá mindenféle gyanúkat. Azonban hisz épp ez mutatja jelét annak a bizonyos öregségnek.

Amikor pedig ezekre ismételtelen rámutatunk, egyuttal azt is megállapítjuk, hogy amint ezt néhány évvel ezelőt is megmondtuk, hogy vannak hibák a kocsmárosoknál is, de ezek a hibák nem maguktól az italmérőktől, hanem onnan származnak, hogy a régi, elavult italmérő törvény szabad kezét enged a pénzügyi hatóságoknak és ezek derűre-borura adnak engedélyt mindenkinek, a legtöbb esetben pedig olyanoknak, kik a borkeszéléshez és egyáltalán a kocsmavezetés-

hez mitse értenek. És mi áthatatosan küzdünk és dolgozunk azon, hogy ezen a téren olyan változás történjen, ami úgy a borgazdaság mint a vendéglősiipar érdekében megfeleljen. Ez a kettő: borgazdasági érdek — ideértve mindenféle termelői érdeket — és vendéglősiipari érdek, különben is egy. Ámde nem elég az, ha erre csupán csak mi és az általunk képviselt vendéglősiipartársulatok törekednek. Erre törekedni kell minden borgazdasági tényezőnek. A főtörékvésnek pedig annak kell lenni, hogy a borkereskedelemnek ne adjójké alkalom arra, hogy a mindentéle rendből és sorból összeverődő s teljesen képzetlen italmérőket hoppon vegye és mindenféle gyalra italt sózson rájuk. És erre szükséges — s ajánltuk már régebben — valamely megfelelő módot és kapcsolatot létesíteni a vendéglősök és termelők között.

Ezekből is tisztán látható, hogy mi a vendéglősiiparban lévő hibákat sose takargattuk, hanem őszintén fölláttuk és ilyenkor azt tettük, hogy az érdekelteket jóakaró tanítással a hibák megszüntetésére igyekeztünk bírni. És így kellett volna tenni a másik részen: a termelőknél is, mert hibák itt is vannak bőven, nemcsak a borkereskedőknél és vendéglősöknél. A tiszta valóság egyébként az, hogy borkereskedés nemcsak borkereskedőknél történik, hanem termelőknél is, bárha utóbbiaknál nem is olyan széles körű és nagy arányban, mint a kereskedőknél. Az 1908-ki bortörvény fent hivatkozott rendelkezésére tehát nem lehet azt mondani, hogy arra leginkább a kocsmárosok miatt volt szükség, minéllogva csakis ezeket kell arra szorítani, hogy a törvényt betartsák, a bornyilvántartást vezessék és a törvénykivonatot kifüggeszték. Ami törvény, az törvény és azt be kell tartani mindenkinek, akire csak vonatkozik. Ebben az esetben pedig a bortermelők és szőlősgazdák ép úgy kötelezve vannak, mint a borkereskedők vagy a vendéglősök a bortörvény rendelkezésének betartására. Tehát a „B. L.” ne a kocsmárosokat illesse aféle oknéküli és alaptalan vádakkal, hanem mindenekelőtt a saját felelősségét buzdítsa és figyelmeztesse a bortörvényvel szembeni kötelezettségére. Mert ha ennek ellenkezőjét teszi, olybá tűnik a dolog, mint mikor a bagoly azt mondta a verébnek, hogy: nagylejtű.

Ha a borgazdaság helyzetének javítására törekszünk, akkor mindenekelőtt le kell szállni a vesszőparipáról és komolyan kell azon okokat keresni, amik a hibák kiküszöbölésére és az érdekek megóvására vezetnek. És ebben nagy és szép sikert érhetünk el akkor, ha szeretjük azon ügyet, amelynek célját szolgálja s ha ugyancsak szeretőleg és jóakarólag bánunk azokkal, akiknek érdekében ezt a célt elérni akarjuk.

Csak magyarul.

Fogadót, vendéglőt vagy kávéházat ha létesítünk (nyitunk), csak magyaros hangzású címmel lássuk el, vagy a saját nevünk „cimen” vezessük. Fogadói (szállodai) üzletnél ne a „szálloda” szót, hanem a „fogadó” szót alkalmazzuk, mert a „szálloda” nem magyaros, az „Einkkehrwirtschaft”-ből származik. — „Beszálló-vendéglő” helyett a magyar nótában is megörökített szép „Vendégfogadó” szót használjuk.

Étlápirásnál étlapírók és éthordók ne használjanak idegen. pl. francia és angol betűleveket. Csak magyarul írjanak. A magyar becsület és önérték teszi a mai időkben minden magyarnak kötelességévé, hogy: csak magyarul gondolkodjon és cselekedjen.

A magyar nyelv tisztasága szempontjából csak e irandó. Ez (ceze) betűt se névben, se más szóban ne írjon senki.

A nagy „törtető” dicstelen vége.

Katona (K-sz) Géza letartóztatása.

Dobjuk sutba a régi rendszert.

Katona Géza budapesti kávést utólrta a nagyraagyó, az önérdékajhászó és a görbe utakon járó emberek sorsa: dicstelen vége lett. Addig-addig törtetőt és kapaszkodót föllelt azon a bizonyos létrán, míg végre félrelépett és lebukfencezett. Ami ugyan nem lett volna valami nagy baj, mert hiszen lebukott ő már máskor is a lépcsőfokról s kemény talajt érve, ügyes macska módjára, megint csak talpra ugrott. Ezuttal azonban kátyus helyre potylyant s a ragadós maszat erősen megfogta és nyakig szipesztette. Tessék most alkalmazni az ügyes macska-ugrást. És hol vannak a kávé és vendéglős jóbarátok, akik olyan előkelő szerepkört juttattak neki s hol vannak bankjai: a „főpincéri óvadék” és a „munkaadók bankja”, a vendéglős és kávé munkaadók elhelyező intézete és a többi társulatok és intézmények, hogy nem siet egyik se a maszatos kátyuba süppedt ember segítségére. Vagy talán azok is úgy vélekednek fölfőle, mint annyi más sokan, hogy nem kell törődni vele, mert azt a maszatos sorsát megérdemelte? Hát ha így gondolkoznak és érznek, akkor rendjén is van: csakhogy akkor ezt a föltévést kifejezésre is kell, hogy juttassák és pedig úgy, hogy azzal a rendszerrel, amely őt nyeregbe ültette, s nagyravágási s haszonlesési hajlamát elősegítette. — egyszer s mindenkorra szakítsanak.

Ne értsék fölr ezen szavainkat sem a budapesti szállodás és kocsmáros ipartársulat, sem az országos nyugdíjgyesület vagy a m. vendéglős szövetség vezetői, sem mások, mert azokkal érinteni senkit sem akarunk. Erre különben sincs semmi ok, mert hogy egyesek megtevévedése és bűnös cselekedeteit senki se vonható felelősségre. Csakis az, aki a vétkes dolgot elkövette. Így a jelen esetben sem okolható, vagy ítéhető el senki és legteljebb a rendszer hibáztatható. Az a rendszer, mely az ósdi multból maradt vissza, annak az időnek minden ódságával és hibájával. Hibás lévén a rendszer, csak természetes, hogy abból új hibák sarjadtak ki. Ezek a hibák persze többféleképpen, de leginkább egyeseknek föltűnési és szereplési vágyában nyilvánultak meg. Am, ha csak ilyen a hiba, még nem baj; az egyszerű hüség vagy a szereplési viselkedés, ártatlan kérdések s ez a vétkesség könnyen elnézhető és megbocsátható, különösen ha abból a közérdeknek is haszna van. A kérdés veszedelmessé csak akkor válik, ha azt a szereplési vágyó a saját önző céljaira akarja kihasználni. Ugy amint azt Katona Géza kávé cselekedte. Hogy azonban eféle hibák és több ilyen törtető alak ne teremhessen; azért kívánatos ennek a rendszernek a sutba dobása. És most lássuk dicstelen históriáját a „nagy törtető”-nek, aki a közszereplések „hasznos” teréről szinte a sutba került.

Katona, eredeti néven: *Krausz* Géza, budapesti kávéházi pincér volt és vagy 13–14 éve óta kávé. — Mint pincér alázatos, de már mint kávé döllyős és gőgös, s ezt különösen pincéralkalmazotailal érezte. Ez a természete azonban egészen megváltozott, amikor a kávéipartársulat s majd később a nyugdíjgyesület vezetőinek a társaságába került. Itt megint az alázatos, vagy még inkább: a hízlekedő ember álarát öltötte magára, aminek csakhamar meg is lett az a sikere, hogy a vezetőségbe választották.

Törtetését különben akkor kezdte, amikor a vendéglőjét megnyitotta, mely vállalatát tulajdonképpen azért létesítette, hogy a vendéglősök közé lurakodhasson. S ezt a célját annál könnyebben elérte, mert a nyugdíjgyesületnél már vezető és eléggé hangos egyéniség volt. A vendéglősök közt pedig csakhamar fontos szerepkört nyert, amelyet aztán arra használt föl, hogy az előzőleg létesített *főpincéri óvadékbankját* — „Munkaadók bankja”-vá változtatta. Ez a *közgazdasági ténylekedése* azonban csulos bukással végződött és nemcsak sok szakember fizetett nagyon rá a bankjaiban való részvételre, hanem a nyugdíjgyesület is közel állt ahhoz, hogy a Katona-féle munkaadók bankjának egy tekintélyes összeggel legyen vesztes részese.

A rendszer azonban hálásnak bizonyult a nagy törtetővel szemben és sikerült meguszni minden baj nélkül a bankjából származó kalamitásokat. Ami hiszen érthető is volt. Egy olyan embert, aki *másokkal annyit foglalkozott és mindenkinek a legkedvesebbet és legdicsőrebbet mondta és aki a „rendszer” üdvöslőit annyiféleképpen ünneplte és magasztalta; hát az ilyen embert csak nem lehetett magára hagyni bajában. De nem is hagyták magára, bárha már szabadulni is szerettek volna tőle. Szerették volna már nem maguk közt látni a többi szereplők, mert már nagyon megösmerni kezdték a nagy törtető szereplésének a rugóit. Ennek a históriának a történeti rendjéhez tartozik annak a megállapítása is, hogy Katona (Krausz) Géza nagy közszereplése azon időtájtban ért véget, amikor a régi rendszert megtestesítő és lentartó: Gundel János visszavonult a társulat elől.*

Ezek után még csak azt állapítjuk meg, hogy Katona (Krausz) Géza, aki nélkül a fenti szakkörökben semmi se történhetett, akinek ott kellett lenni mindenütt s aki — mint a *V. L.*-ja is említette — *minden lében kanál volt*, eme szereplésével vagyis törtetésével elérte azt, hogy fővárosi bizottsági póttag lett, tehát már közel érezte magát ahhoz, hogy törtető képességet a legjobban kifejttesse és kamatoztathassa. Azonban itt más rendszer és más viszonyok jártak. Ambíciói nem sikerültek, tervein hamar átláttak, törtetését érdekhajhászásnak, illetve csalásnak minősítették és letartóztatták.

Ezzel a dicstelen véggel fejeződött be a nagy törtető históriája. ... Ne sajnálkozzék senki föltőte, mert ezt a sorsát teljesen megérdemelte.

... Nagy időket élünk, nagy események történnék. Korunk változás és az egész világ nagy átalakulás előtt áll. Más világ, más rendszer, más emberek lesznek. Készüljünk rá, hogy ebben az új alakulásban mi is megfelelő elhelyezkedést és méltó érvényesülést nyerjünk. És ebből a pontból nézzük és szűrjük le a fenti dicstelen história tanulságait.

Minden Tamás

A KONYHA KÖRÉBŐL.

A vanília hamisítása.

A magyar konyhának ezt a nem épen kellemes, sőt a legtöbb esetben igen kellemetlen fűszerét is hamisítják, mint más mindenféle fű- és élelmiszert.

Ennek a konyhai fűszernek a hamisítását pedig úgy üzik, hogy a gyümölcsöt hosszabban főmetszik és a vaniliának dusabb belső részét kivesszik, vagy pedig az egész gyümölcsöt alkohollal kivonják. Éppen ezért csak az nem hamisított, amelyik össze nem száradt s meg nem

ráncosodott. A hamisítás különben legjobban a vaniliatartalomról ítéhető meg. Meghatározása kémiai elemzés útján történik.

Amint ezekből tisztán kitetszik, a vaniliát épen csak úgy kiforgatják a maga természetes mivoltából, vagyis épen csak úgy meghamisítják, mint a többi ilyen cikket.

És legjobban ez szól a mi ismert véleményünk mellett, ami különben másoknak a véleménye is, hogy ne alkalmazzuk, vagy csak igen ritka esetben használjuk és csupán az olyan tésztafélékhez adjuk a vaniliát, amelynek összetétele azt megkívánja. Ekkor sem kémiai, sem egyéb elemzési megállapításra nincs szükségünk és amellet azt is elérjük, hogy igen sok jó tészta kellemes ízét nem rontjuk el.

KÜLÖNFÉLE KOZLEMÉNYEK.

A mi közönségünk. Az életnek sokszorosan nehéz küzdelmeiben egybeforr ez a kettő: a mi lapunk és a mi közönségünk. Együtt küzdenek, együtt haladnak a nagy uton azon cél felé, hogy léthelyzete, jövője mindenkinek, aki csak e szakmához tartozik, szebb és boldogabb legyen. S amint így egybeforrasztják őket a közös célokra való nemes törekvések, ugyancsak ekként érznek együtt az egyéb esélyekben és osztózik egyik a másiknak bujában és örömeiben. Ennek a kölcsönösen érzett szeretetnek természetszerű következménye az a megbecsülés és pártolás, amelyben a mi közönségünk az ő lapját részesíti s miként a jobb időkben, úgy a mai nehéz viszony között is. A Fogadó pedig ezt az odaadó támogatást úgy igyekszik kiértelmélni, hogy a mai zivatáros időkben is helytáll és még fokozottabban törekszik eleget tenni annak a kötelességnek, amivel mint szaksajtó az ő közönségének tartozik. S hogy ezt a jövőben még inkább tehesse: kéri még fokozottabban az ő közönsége szerető pártfogását. Együttal kéri azon tagjait a mi közönségünknek, akik előfizetésüket eddigéig elmulasztották rendezni, hogy a hátralékot szíveskedjenek kiegyenlíteni és az előzőleg kapott postautalványon beküldeni. — Akiüknek előfizetése most vált esedékessé, az előfizetés beküldése céljából szintén postautalványt mellékelünk. Ugy ezek, mint az egyéb büszkelemények: *Fogadó kiadóhivatala*, Budapest, VIII., Rákóczi ut. 19. sz. intéződök.

HYMENHIKÉ. — *Boros József* kassai főpincér e hó 14-én vezette oltárhoz *Csorbá Annuskát* Kassán.

A német vendéglősök és a söráramlás. Ha a cseh és osztrák sörgyárosok a sör árának emelését tűzték ki célul, miért ne tegyék ezt a németországi söröződek is, azok után különösen, hogy a sörgyártás nagyobb mesterei: a bajorok is a fenti célt követők sorába léptek. Így gondolták ezt a többi németországi sörözők, de kiváltképpen a berliniek, akik ebbeli szándékukról a közönséget is siettek értesíteni. De ez az értesítés még el se hangzott, amikor a berlini vendéglősök is kiléptek a nyilvánosság elé és tájékoztatták a közönséget, hogy a sörgyárosoknak semmi okuk sincs a sördrágításra és legteljebb kapzsi szempontok bírják őket az eféle drágítási tervek keresztyülvitelére. Egyben kijelentették, hogy amennyiben a sörgyárosok mégis fölmelnék a sör árát, ők azonnal hozzálátnak egy vendéglős sörgyár létesítéséhez. — Ezt üzenték a sörgyárosoknak a német vendéglősök, akik épúgy, mint a többi önérdékes német iparosok, nem hagynak magukkal packázni,

hanem cselekednek, ha ezt a maguk s iparuk érdeke úgy kívánja. És beváltják szavukat ezuttal is, ha a sörgyárosok söráremelési tervükkel föl nem hagynak.

Azok a finom vevők. Egy szegedi péket megidéznek a torony alá (városbába) azért, mert finom buzlisból sülttette kenyérét s szömolyéjt. Ezt a tényét pedig azzal okolta meg, hogy neki mind csupa finom vevői vannak. — Hát azt elhiszem, hogy magának csupa finom vevői vannak, de az is elhihető, hogy Vilmos császár is van olyan finom, mint az ön vásárlói s azért ő mégis kevert lisztből készült és olyan kenyeret fogyaszt, mint a többi egyszerű polgárok! Így szólt Dr. Szalay J. szegedi helyettes polgármester s a csupa finom vevőkkel dicsekedő péket 50 koronára elmarasztalta.

Csodabogarak, zöltségek címen foglalkozott a február elsői „Fogadó” az „Est” című lap egy közleményével, amely szegényeztetést fejezte ki a magyar vendéglőkkel szemben, azért, mert ezek nem adnak mélyfogyós ébédet 1 kor, 50 fillérért, úgy a mint cselszisz ezt egyes prágai kiűzések. Amikor pedig a „Fogadó” tisztán kimutatta ama közlemény csodabogaragságát, az „Est” című lap kiküldte egy munkatársát Budapest legolcsóbb piacára (a Garay-terre) és ez alkalommal arról győződött meg, hogy a hus- és zsiradékok még az általunk kimutatott drága áránál is magasabbak. Ezt le is közölte, ki is mutatta, de azt már — nagy szégyenszemre — nem említette, hogy alig pár hét előtt, micsoda ostobaság mart szegény arcára és mért pirult a — magyar vendéglők miatt.

Borvásárlók figyelmébe. A múlt és az előző évben tudvalegmen igen sok helyen nagyon rosszult fizetett a szőlőtermés, ami aztán a jó borok iránti nagyobb keresletet vonta maga után. Az ismert „Visontai” és kármegyaljai szőlőtelepek borért. r. t. igazgatóságát is ez indította arra, hogy a régi évjáratok feltűzőt kincseit forgalomba hozza. A Visontamatra börttermelő társ. szőlőtelepein különben a múlt évi termés is jól beült, és ezt fentiekkel ezuttal is a t. borvásárló vendéglősök figyelmébe ajánljuk.

Végét járják az üdyszörök. Meg lehet állapítani, hogy az úgynevezett „üdyszörök” napja leáldozóban van. Ugy tudniillik, hogy a különböző népszerű szentekről: szent István és Mátyás király, szent János és szent Gellért püspök stb. elnevezett és ilyen időtájban forgalomba hozott barna és feketeszínű sörökért ma már kevésbé rajong úgy a közönség, mint pár évvel ezelőtt, amikor azokat sikra küldték a honi gyárosok a Bajorhonban gyártott Salvator-sör ellen. Akkor még lelkesedtek értük, fogyasztották is úgy egyiket, mint a másikat, azóta azonban rájöttek arra, hogy a Salvator és az egyéb szentek címével ékeskedő fekete sörökben csak a maláta és a szesz több valamivel, de egyébként semmivel se jobb minőségűek a hétköznapi, egyszerű világos sörökénél. Ez a körülmény persze azt hozta magával (és ez már az előző évben is tapasztalható volt), hogy a napilapokban leadott hirdetéseknek vajmi kevés hatása volt, vagyis a sötét színű söröket ugyan iltá, iltá a közönség, de nem olyan ivóvággyal és nagy mennyiségben, mint azelőtt. Amikor pedig ezekről írunk, egyben azt is megállapítani kívánjuk, hogy a vendéglősökre nézve kevésbé se hátrány az, ha az üdyszörök a végét járják, mert ugyanakkor még nagyobb mérvben emelkedik az egyéb sörök és a borítal fogyasztása, ami aztán megfelelően kiegyenlíti az érdekek csorbulását. Így legfeljebb a sörözőknek fizetnek rá az üdyszörökre, ami viszont az ő bajukat és nem a mi veszteségünket képezi. Itt említjük meg, hogy Münchenben a „Salvator”-sör ivását magas alkoholtartalma miatt beszüntették.

Vendéglő és kávéházi cikkeik beszerzése. Ugy az éttérmi, mint a kávéházi főpincérek — fogvájó, szizpa, kávéházi és éttérmi irdai szerek, tábla- és dákókrókák, valamint az ételaprásához szükséges hektograph-lapok, ténia, toll sat. szükséges cikke- és árutárgyak jutányosan Fogadó nyomda állalat Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34. rendelhetők meg.

Szalvéta tilalom. A szomszéd Stájerország kormányzósága rendeltetett adott ki, melyben eltiltja a vendéglősöket a vászon és hasonló szalvéta használatától s kötelezi őket, hogy kizárólag papírszalvétát használjanak. Ilyen rendelet-félét különben a mi vasuti vendéglőseink már előbb kaptak s miként az, úgy a fenti is a fertőző betegségek továbbterjedését kívánja megakadályozni.

Még egyszer a szegedi híres zenésről. A Fogadó multikori számában „Fehér Poldiról” címen megjelent közleményünkben az állt, hogy a híres alföldi zenésprimás már 1878-ban is a párisi világiállításon muzsikált. Közlétsünknek ez a része azonban téves, mert Fehér Poldi az 1889-ki párisi világiállításkor alkalmával volt a Magyar csárdában szerződött. Az előbbi kiállításon a Magyar csárdában Berkes Lajos, a mostani Béla és Lajos apja játszott. Van abból az időből egy fénykép, mely az Országos kaszinó „István pincéjében” van kifüggesztve s azon Berkes L. két fiával együtt látható. Ott látható ifj. Illmer Károly is gyászban. Atyja, az akkori budapesti Hungária-fogadós és a párisi kiállítási Magyar csárda bérloje, 1878-ban halt meg Párisban s itt is lett eltemetve.

Még egy érdekes személy van a képen: Auberler Pali, ki 1878-ban Rupp főszakács mellett volt második, míg 1899-ben Novák Ferenc, a Magyar csárda üzletvezetője főszakácsnak szerződött; a kiállítás után pedig Battenberg Sándor bolgár fejedelem udvari szakácsa lett, míg ezidőszent a bécsi Theresianum elelmi osztályának igazgatója. Mindezek után még csak azt említjük meg, hogy a welszi hercegnek, a későbbi VII. Edvard királynak is, az öreg Berkes volt a cigánya és havonta 3-4 szer rándult át bandájával Calais-Doveren át a mulatós királyi angolországi kastélyába. Régi idők, megújuló érdekes emlékek... Akkor magyar zenészek jártak át Franciaországból Angliába, hogy szívet-lelket mórborba ejtő muzsikájukkal mulattassák az angol trónörökös, míg most a németek készülnek átrándulni Angliába zenéjükkel. Ez a muzsika azonban nem fűlbemésző, hanem borzasztó, rémes zene; ettől a borzongató jéghideg veríték űl ki és jár haláltáncot Albion nemzetének kapzsi ábrázatán.

Egy érdekes szakember halála. Már néhány éve nem lehetett hallani róla. Hogy üzletét, a Muzeum-körúti „Muzeum”-kávéházát, amelyet győri kávéssága után vett; eladta; egy nagy palotát vásárolt és pihenőbe ment. Eleget dolgozott és küzdött ezen a mi főgőz pályánkon, tehát a nyugalom megérdemelte. Amde Boros Lajos, egész életében izgó mozgó ember volt, egy helyen soká se szeretett maradni, így ezt a nyugalom is megunta és — meghalt. Február 10-én szenderült el csendesen s bizonyára abban a boldog tudatban, hogy a túlvilágot is alkalma szel bekalandozni, úgy mint a földön cselekedte. Mert Boros Lajos (Bernstein Lajos Lipót, aradi születési) még fiatal pincéréveiben elkezdte a világiárását. Megfordult mindenütt s a világnak majd minden jelentősebb városában volt alkalmazva. Végül Konstantinápolyba került, itt megnősült és hazajött. Volt ezután főpincér több helyen, de huzamos ideig Kolozsvárt a Mágán-kaszinóban tartott ki. Majd önállósította magát s közben Győrött, legutoljára pedig Budapesten lett kávé. Szaktársadalomunknak ezt az érdekes tagját február 11-én helyezték örök nyugalomra. Utolsó földi utja sokan, köztük Tihanyi József, jóbarátja, is elkísérte. Legyen neki könnyű a föld.

Jo szemérmekkel. A sárbogárdi főszolgabíró, aki az ottani Vörös Kereszt egyletnek is az elnöke, beidéztette S. F. főpincért, kit a csendőrsőrszervező főjelölt, hogy az átvonuló katonák egyikének 1 kor, 20 fillérért adott el egy kenyeret. A bevándolt főpincér a következőkben magyarázta meg és igazolta be a vad alaptalanságát. — Csapatátvonulásokról és vonatok megállásáról lévén szó, igen nagy mennyiségű kenyér fogyott. Több-ször volt rá eset, hogy 3500—4000 kenyér kellett a katonáknak. — Ó ugyan a kenyeret

nem tette mérlegre, mert erre vendéglőben sem alkalom, sem idő nincsen, de jó szemérmekkel mérte s biztos benne, hogy egy katonát se rövidített meg. Hogy eljárásában sem haszonvágy, sem más érdek nem vezette, azzal igazolta, hogy számtalan olyan szegény katonának, akinek nem volt pénze, ingyen adta a kenyeret. Ezt tanuk is bizonyíthatják. Ezt ugyan nemcsak ő, hanem megcselekszi majd minden magyar főpincér kartárs, akik a jótékonyaság gyakorlása és egyéb hazafias áldozathozatal dolgában nemcsak a mostani nagy időkben, hanem máskor is elől szoktak lenni. — A főszolgabíró megjegyezte erre, hogy a szemérmekkel való méltalanságnál könnyen fordulhat elő tévedés és pedig a fogyasztó rovására. — A jó szemérmék — mondta a főpincér — a jó szakember gyakorlatában van s ez szinte csatlathatlan. Ez különben így volt a néhai jó öreg kocsmárosnál, a nagy költőfejedelemtől: Petőfi Sándor atyjánál és a többi elődöknél is, akik e tekintetben szinte nem tévedtek. — A főszolgabíró pedig S. F. főpincért a vád és következményei alól fölmentette.

APRÓ HÍREK. — Ugrás az élelmiszerek árában. A mult hét közepén nem kis meglepetésben részesültek a budapesti vásárcsarnokok és piacok látogatói. Ugyanis a zsír és szalonna ára, mely előzőleg 2 kor, 24 f és 2 kor, 60 f állott, egyszerre 2.60, illetve 3.40 ugrott föl. Majd hasonló ugrásokkal tapasztaltak egyéb hus és élelmiszerek áránál is. Tessek most a vendéglősöknek 1 kor, 50 fillérért adni négy tál ételt. — **Katánában,** a napsütöses olasz földön hevesebb vérmérsékletűek az emberek, mint máshol. Ennek tulajdonítható, hogy az ott lakószökött kenyérárcak miatt nagy tömegekkel verődtek, a lisztes koscsak fölborították s a kikötőben a lisztraktrát fölgyújtották, mit látván a pékek, üzletüket nagy hirtelennél mind bezárták. — **Öngyilkosság** háboru miatt. Dombóvári János főpincér és Melich G. vendégfogadó öngyilkosok lettek Budapesten, Öngyilkosságuk oka állítólag az, hogy nem mehettek el a háborúba.

Egy lapos étlapok tetszését, csinos formában készülnek a *Fogadó-nyomdában* (Bpest, VIII., Szentkirályi-utca 34. sz.). Könnyű kezelés, nagy nyomdai megtakarítás.

Az új pikoló. A Keszei-vendéglőbe új pikoló került. Hökkömmnyi, apró gyerek. Beállították a vendégcsobába s mikor itt kimivelődött és begyakorolta magát, néhány nap múlva — az étterembe. Itt már aztán más rend és munkabeosztás járta s a többek közt egy elfoglalt sarokasztalra is ügyelni kellett. Az elfoglalt asztalnál egy, de néha este ketten, hárman is ültek. A nagyobbik Balambér (az öregebbik borgeyerek) közben tájékoztatta, hogy a sarokasztalnál ülő vendég ur a legreggeli törzsvendég, ezenkívül félíg-meddig a mi brancsunkhoz tartozik, minthogy Glück Frigyesnek. Budapest első fogadósának a fivére, tehát kiközöls és tiszteltetelműbb mint a többi övvel vendég. Az új pikoló pedig megértette e magyarázatból, hogy arra az asztalra kiváltképen tartozik vigyázni. És vigyázott is. Pár nap múlva aztán, úgy esti félnyolc után, jön egy ur és pont az elfoglalt asztalhoz tart. A pöttöm ember azonban elébe toppan, hogy: el van az kérem foglalja. Am a vendég elemeli az utból és leül. De a csopp Balambér keményen odaáll: — Kérem ide nem lehet ülni, mert ez elfoglalt asztal. — Aztán kinek van elfoglalva? — A Glück urnak kérem! — No akkor jól van fiam! Mikor pedig látta, hogy szavának nincs fogatája, nagy fölháborodva ment a főpincérhez panaszra. A főpincér felvilágosítja, hogy az az ur is a Glück ur asztalához tartozik. — Hát akkor rendben van, de más-különbön! — mondta így valahogy. — No és aztán mit csináltál volna? — kérdezi a főpincér. — Szembeszálltam volna vele, mert csak nem engedhettem volna, hogy valaki olyan urat háborgasson, aki a mi szakmánkkal rokonságban van! Magyarázta ki magát az új pikoló.

A gyufa ára is főlzállott, épügy, mint a többi szükségleti cikkek ára. A gyufa áremelkedése okul pedig a salétromhiányt mondják a gyufaiparosok és gyárosok. Ez a drágaság persze legérzékenyebben megint a vendég-lősöket, kávésokat és főpincéreket, de különösen az utóbbiakat sújtja, akik tudvalevően „ráadásnak” adják a közönségnek ezt a cikket, amelyért ezáltal 100-as csomagonként 2 kor., illetve 2 kor, 20 fillért kénytelenek fizetni. Az árak persze majd mindenütt egyformák vagy pedig előbbinél is magasabbak.

Papírszálvéta beszerzése végett forduljon kártársunk a „Fogadó könyvnyomdához”, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34.

GYÁSZROVAT. — Letört virágszál. Fájdalmas csapás érte Andrási Pál szarvasi vendégloást és nejét, akiknek egyetlen leánygyermekük hunyt el élte szép tavaszán, virulása kezdetén. A letört ékes virágszál nagy gyászompával és a közönség könnyező részvéte mellett a múlt hónap utoljára temették el. A mélyen sujtott szülők iránt a városban általános a részvét.

Sült István körmeneti vendégloás elhalálozott. Az elhunytat az ottani közönség és a vendégloások nagy részvéte mellett temették el. Elhunytát özvegyén kívül hat gyermeke és veje: Fritz József nyiregyházi főpincér gyászolják.

Domiszky Aladár pincért, ki Grác mellett a Thaler-Hofban mint sebesült katonán van gyógykezelés alatt, szomorú gyász érte; január 24-én Szentesen elhalálozott felesége. A gyászeset annál tragikusabb, mert az elhunyt férje, betegsége miatt, nem lehetett jelen a végtisztességen, amely január 26-án volt a közönség megilletődő részvéte mellett.

Diósy Miklós, a margitszigeti vendégloó volt főpincére a kolibriúti ütközetben hősi halált halt.

Lauro Imre és **Bujáky** János főpincér január 21-én Szegeden s ugyanezőkor **Bellady** Sándor főportás Lőcsén elhalálozott. Temetésük a közönség és a kártársak nagy részvéte mellett ment végbe.

Áldás és béke hamvaikra!

Az 1915-ki Vendégloók Naptára az idén is az előzőkhöz hasonló változatos és érdekes tartalommal jelent meg. Sőt, ha az ilyen kiadványokra különösen nehéz viszonyokat tekintjük, ez a naptárunk az előző kiadványokhoz is nagyban fölülmulja és a terjedelmhiányt pótolja. Olvasóközönségünk figyelmét azzal hívjuk föl az érdekes és változatos tartalmu naptári szakkönyvre, hogy azt beszerezni senki se mulassza el. A sok tanulságos és közhasznú dolgot tartalmazó s emellett kellemesen elszórakoztató naptári kiadvány ára: 2 kor. 50 fillér. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

A mi katonáink.

— Háborús levelek. —

Még tart a háború s még áll Przemysl vára, amely létezni s állni fog akkor is, amikor a mai nagy világháborúról a későbbi századokban született utódok beszélnek és emlékeznek... Ez a vár épügy bevehetetlen, mint a mi ezeresztendő Magyarországnak. Pedig a muszkák már hónapok óta ostromolják, azaz dehogyan ostromolják; csak épen körülzárták és lebzselnek ott, mint nyáron a napos helyre kitett tejeskőcsög körül a legyek. Mikor pedig a bentlővő magyar katonák nagyon elunják magukat, pár-pár ezren ki-kicsapnak a várból s mire az oroszok a meglepetéstől és ijedtségtől magukhoz térnek, már újra vissza is mentek. Az ilyen kicsapásokkal rendszeren több ezer muszkát ejtenek el és egyéb súlyos veszteséget okoznak Przemysl hős védői az ellenségnek. Przemysl körül lévő zárva, az ott lakók, illetve a védősereghez tartozó katonák csak nehezen s legfeljebb légi uton, repülőgépek révén érintkezhetnek a külvilággal. Addig ameddig. Merthogy már nem sokáig lesznek a világtölelzárvá, az is bizonyos.

Przemysl védőseregében van **Kopetti** Lajos főpincér is, ki még szeptember ele-

jén megírta s e sorait hoztuk is ezen rovatunkban, hogy postát azontul nem kézbesíthetnek nekik s így az ő Fogadóját küldjük a háború, alatt Győrben lakó édesanyjához. Óhajának eleget is tettünk. Most aztán, őt és fél hónap múlva, hirt hallunk a mi katonáinkról. Édesanyja a napokban ezeket tudatta velünk:

... Jött a Fogadó rendesen és gondosan el is raktam fiam újságját, de biz' tovább nem törődtem nemcsak ezzel, de semmivel sem az életben, meri több mint 3 hónapja, mi hirt sem kaptam fiamtól. De most, január utolján kaptam tőle két levelezőlapot; Przemyslből írta az én fiam és a sorokban üdvözlését küldi összes ismerőseinek és boldog újvévet kíván kártársainak. Sorait Szilveszter estéjén írta.

Győr, 915 febr. 8. — özv. Kopetti Lajosné.

Még az első mozgósításkor vonult be **Vesztergály** György fővárosi vendégloás, **Fehér** Sándor vendégloás-kártársunk, a Székess. v. és kocsim. ipartársulata pénztárosának sőgora, akit az északi harc téren egy hősi tettéért a nagy ezüst víztészégi éremmel tüntettek ki.

Bischof József, **Bischof** Pál budapesti vendégloás fia, a déli hadseregnél van és végzett az ottani harc téren hősi tetteket. **Maurer** Mihály jőnévű gyomai vendégloás-kártársunk az északi harc téren küzd ugyan-csak a háború kezdete óta. **Berger** Herman kisvárdai vendégloás is a harc téren van és küldi az oroszokra olyan szorgalommal golyóit, minél amilyen szorgalmasan és sűrűen a múlt évben Marosvásárhelyt tartott orsz. vendégloás-kongresszus alkalmával szolgált föl, nem kis gondot és munkát okozván ezzel az elnökségnek. — **Meider** Ignác fűmei vendégloás, aki viszont a fűmei állapotokról tartott nagyszabású beszédével kellett feltűnést a fenti kongresszuson, mint tartalékos hadnagy szintén a háború kezdete óta van bevonulva. — **Csokonay** Mátyás salgótarjáni főpincér szintén a mozgósítás óta tesz eleget hadi kötelezettségének.

Keszey Vince kártársunk, fővárosi nagy-vendégloás, ki a lublini nagy csatában sebesült meg és szerzett ez alkalommal egyéb súlyos betegséget, — bajából föl-gyógyulva, újra bevonult ezredéhez. Ugyancsak most vonult be **Kottek** Vilmos nagyszabasi főpincér és **Ersekújvárról** **Krummer** Alajos főpincér önként.

Weber Károly szombathelyi levelezőnk, a harc téri dolgai közben sem feledkezik meg eme ténykedésről s amidőn megírja, hogy eddig a Fogadót és a naptári kiadványunkat pontosan megkapta, egyuttal szomorú hírt, három hős katonánk eles-téről tesz jelentést. A hősi halált haltak: **Plechl** János főpincér, a kőszegi **Plechl** István vendégloás fivére, **Scheier** József és **Meggyesi** Jenő főpincérek.

Novágh Károly fővárosi takarékpénztári főtisztviselő, a vendégloás és kávéskörökben előnyösen ismert esztorgályos cég: özv. Novágh Károlyné fia, mint hadnagy vonult be s a déli harc téren halt hősi halált. — **Dahmer** Gyula hadnagy, budapesti tisztviselő, **Dahmer** Antal fűmei kávéskártársunk fivére, ugyancsak a déli harc téren halt hősi halált. — **Dahmer** Antal szintén ezen a harc téren csatázott a mozgósítás óta.

Gottwald Rezső szegedi fogadós kártársunk, ki a tüzéségnél végzi háborús szolgálatát és ugyancsak több jó ismerő-sünk, küldtek ilyen értelmű tábori postai értesítést: — Kedves lapunkat, a Fogadót, rendszeren kapjuk; mi jól vagyunk s harci ügyeink is jól és sikeresen haladnak előre. Fogadónknak és minden jó ismerő-sőnknek szíves üdvözlétünket küldjük.

HASZNOS TUDNIVALOK.

Zsirfoltos kárpit.

Friss kenyérbéllel ki lehet az ujonnan keletkezett pécsettől dörzsölni, de ha a pécsett már régebbi, célszerűbb pépet keverni törött magnéziából és benzinnél és ezzel bekenni a papírkárpitot. Ha a pép megszárad, tisztá ruhával ledörzsöljük. Más papírkárpit is ilyen módon tisztítható.

Petroleumos üvegek tisztítása.

Minden üveget, de más edényt is, melyben petroleum volt, teljesen ki lehet tisztítani és más használatra alkalmassá tenni, ha méssz-tejjel frissen oltott mésszvizzel elkeverve jól kiöblösítjük. A méssztej a petroleummal egye-sülve szappanszerű folyadékká válik és fel-oltdja a petroleumot. Hogy teljesen tiszta és szagtalan legyen az edény, még egyszer ismételjük az eljárást és kevés klormeszet is ke-verünk hozzá. Meleg vízzel kell a meszet ke-verni, azután tiszta meleg vízzel, majd hideg-gel kiöblíteni.

ÜZLETI HIREINK.

Figyelemztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadót” a megjelenés napján nem kapják meg, kérjük, szíveskedjenek a kiadóhivatalat egy levelező-lapon értesíteni.

A háború alatt is, úgy mint más időben, telje-sítsen mindenki kötelezettségét. A „Fogadó” azot t. előfizetői, kiknek előfizetése esedékes, szin-tén küldjek be az esedékes díjakat. És ter-jesszék a „Fogadó” szaklapot mindenütt. Az előfi-zetési pénzeket a kiadóhivatalba Budapest, VIII., Rákóczi-ut 19. sz. alá kérjük beküldeni.

Jó új-borok. A múlt évi rossz időjárás követke-zében alig volt vidék, ahol jó bor termelt volna. Kívétel képez a „Visontai” és a Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő r.-társ., melynek új borai minőség tekintetében még az eddigi termést is jóval fölülmulják.

Meixner János Budapesten az V. ker., Arany János-utca 33. sz. alatt lévő Lázár-léle vendégloát át- és megvette. Meixner kártársunk új üzletét ujonnan renoválta s berendezte és saját kezelésébe a hónap 14-én vette át.

Bokros Károly fogadója és vendégloje. A miskolci Korona-fogadónak volt jőnévű gaz-dája és utóbb volt Andrássy-utí vendégloás. **Bokros** Károly, megvette az Erzsébet-köruton lévő „Meteor”-fogadót, amelyet a hó 8-án vett át saját kezelésébe. Ezenkívül elnyerte az ország egyik legjobb: a sátoraljai helyi vasuti vendégloó bérletét, mely üzletnek hosszú éve-ken át Kovács Károly kártársunk volt bérloje. Ezt az üzletét február 20-án fogja átvenni. A régi és a vidéki jó magyar fogadós és ven-dégloás gondolkodására valló Bokros Károly-nak az az elhatározása, amelyről valóban kel-lemesen esett értesülnünk, hogy új fogadójának idegenes — „Meteor” — címét az ő magyaros szellemének megfelelő becsületis, jó magyar névvel fogja fölcserelni.

Miskolcon a „Royal”-fogadót megvette **Friedmann** Dávid volt edelényi nagyven-dégloás. **Friedmann** kártársunk új fogadó-ját a mai modern igényeknek megfelelően egész ujonnan rendezte be és ünnepele-sen január 15-én nyitotta meg.

Fiumében a „Bonavia”-fogadót **Paradeiser** József előnyösen ismert és volt érsekújvári fogadós megvette és azt a mai igényeknek megfelelő nagy és modern kényelemmel rendezte be. **Paradeiser** kártársunk új fo-gadói üzletének nemcsak jóhírnevét, ha-nem jőmenetelét is rövidesen megalapi-totta.

Új vendégloás. Budapesten, a Rákóczi-ut 47. sz. alatti Lehet-i-léle vendégloát **Maul**

József előnyösen ismert főpincér megvette és azt egész újan renovávala és berendezve e hónap 14 én nyitotta meg. Új vendéglős kartársunknak sok sikert kívánunk.

Aradon — mint a Fogadó egyik őszi száma jelezte — az Eötvös-utcában **Mojzes Ferenc** kartársunk egy új fogadói, illetve vendéglői üzletet létesített és azt a haladó k. r. igényeknek megfelelően rendezte be. A Mojzes-éttermek nemcsak az előkelő izlésű berendezésénél fogva, hanem közönsége miatt is, egyike az elsőrendű ilyen üzleteknek, amennyiben azt a megnyitástól kezdve a közönség színe-java látogatja.

Fogadói söntésmegnyitás címen előző számunkban megemlítettük, hogy Budapesten a Múzeum-körut 1. sz. alatt levő Astoria-fogadói pincei söntésvendéglői szándékszik nyitni s hogy az ételárak körülbelül meg egyeznek a többi vendéglős polgári áraival. Eme közleményünkre aztán egy felsővidéki ismerős fogadós kartársunk a következő sorokat küldte be és kérte is közölni:

... Annakidején, amikor a „Fogadó” hird adott az Astoria-fogadós megnyitásáról, eleve fölvettem, hogy a fővárosbajövetelem alkalmával ezen új fogadóra szállók; végre is a foglalkozás hozza magával az efféle új és nagyböbbszűnek hirdett fogadói üzletnek a megismerését. Az új fogadói látása és megismerése ugyan édes-keveset lendített szaktudásomon, de azért párszor azután is odaszálltam, de csak párszor és többet se. Ugyanis ebben a fura Angliusz-nevű fogadónan olyan szokást tapasztaltam, hogy a kívánt *őkoronás szobát* (egy kis szűk kettő, de ez a legolcsóbb) csak először lehet kapni, mert a 2-ik és 3-ik esetben már csak 8 és 9 koronás szobák vannak, a többi — el van foglalva... (Nem így lesz az a polgári áru ételekkel is?) Mindezt nem bítam magamba fojtani s kapóra jött a mostani híradás, hogy ennek kapcsán ezeket elmondhassam. Közérdekből (párvtársaim okulására) kérem e soraim közlését. — L. M. fogadós.

Új fogadós. Miskolcon a Grand-fogadót megvette **Meixner Ottó** ismert főpincér, aki az üzletet megfelelően átalakítva, új modern berendezéssel szerelte föl. Új fogadós kartársunk vállalkozásához kívánunk sok szerencsét.

Kávéházvétel. Vermes Béla, volt székesfehérvári és miskolci kávé kartársunk. Miskolcon a Grand-fogadói kávéházát megvette. Az új tulajdonos üzletét egész újan alakította át és rendezte be és ünnepélyesen e hónap elejével nyitotta meg.

Budán (II. ker.) az Iskola-utca 31. sz. a. Frinot-éle vendéglőt e hónap 6-án átvette **Illicskovics Antalné**. Az új gazda üzlete jömenetét jó boraival és konyhájával máris biztosította.

HELYVÁLTOZÁSOK. Miskolcon az „Abbázia”-fogadói üzletvezetői állását **Mágy Imre** volt budapesti vendéglős foglalta el. **Süttő István** a Leifer-étterem főp. állását tölti be. Mellette m. éthordók: **Szeifert Gyula**, **Szeman István** és **Boros Gyula** működnek. **Kiss Antal** a vasuti vendéglő III. o. éth. főp. állását tölti be. Mellette m. fizetőp. **Káplár Mihály** foglalt állást. A Royal-kávéház főp. állását **Gülük** foglalta el. Mellette **Zink Andor** és **Goldberger Vilmos** m. segédp. nyertek alkalmazást. **Ruttkay József** Zólyomban a vasuti vendéglő főp. állását foglalta el. Mellette **Kléri**

István és Redécha Lajos mint éthordó nyertek alkalmazást. **Hódmezővásárhelyen** a „Feketesas” nagyfogadón **Volf Márton** a szobafőp. állást töltötte be. **Mánnász József** Szabadkán az Adam-féle sörcsarnok főp. állását tölti be. **Nyíregyházán** a Korona-fogadói polgári étterme főp. állását **Eötvös Dénes** foglalta el. **Szerencsen** a Nagyfogadói főp. állását **Károlyi Ferenc** töltötte be. **Nagy Lajos** Esztergomban a „Három szecsen” fogadóban mint éth. működik. **Bény Lőrinc** Vinkovcán a Lehner-fogadóban m. éth. és r.-számoló foglalt állást.

EGYRŐL-MASRÓL.

Szent Péter és a polgárör.

— Menyországban. —

Az önkéntes őrségnek meghalt egyik tagja és halála után az Égbe akart jutni. Bekopogtat tehát és szent Péternek illő tisztelettel előadja jövelete célját.

— Oh kedves fiam — mondja szent Péter — te hiába fáradtál; a menyország most csupán a harctérben elesett hősök számára van fentartva.

— De szent atyám — érvel a jövevény — én is a hazámat szolgáltam s így méltó vagyok a menyországra.

— Hiába fiam minden, csak igazi katonának juthatnak be hozzánk.

— Hát akkor engedj a Boldogságos szüzanyához, hogy őt nyerhessem meg pártfogómnak.

— Az se lehet fiam, mert Boldogságos Anyánk lent van a sebesült katonáknál — felel a Kulcsos.

— No hát akkor had' menjek Jézus Urunkhoz, tudom, ő kedvezően fogja elintézni az én ügyemet.

— Hozzája sem mehetsz, mert most ő a vitéz magyar csapatoknak és az azokat lelkesíti: de ha az Ég Urához akar-nál menni, még azt se tehetnéd, mert az Ur ép most revidálja és hagyja jóvá Vilmos császár vezéri intézkedéseit.

— De hiszen szent Atyám — jut végre eszébe — én nemcsak önkéntes polgárör voltam, hanem vendéglős is, már pedig te a fogadósok és vendéglősök patronusa vagy és így engemet ki nem utasíthatsz az égi paradicsomból.

— Hát mért nem montad ezt mindjárt, te pupák! — Szólt szent Péter nemes haraggal, azután pedig a vendéglős-polgár-ört jó hátha ütötte és belodította a menyországra.

Bala...

Kenszeletek.

Hiába, az arany középut a legjobb mindenben: még a sörivásban is. Erre tanít a magas szeszfoku bajor-sör ivását eltöltő rendelet

Hadmentes főpincér

elsőrendű erő, **március elsejére** állást keres lehetőleg vasuti étterembe.

Címe:

Szász L. főpincér — „Fogadó” kiadóhivatala.

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

Azon t. előfizetőink, akik a hónapok intőseit leveleikre vártak nem kaptak, jelen rovatunkban találhatják meg a felelő választ. Csakis előfizetőinknek válaszolunk.

Sch. Mária-huta-Zakárfalva. Nem tartozik egyszerre fizetni, hanem aszerint, amint egy vagy egyszerre több hordót megcsapol, tehát mindig annyi mennyiség után tartozik előre fizetni a fogyasztási adót, a mennyit kimérés alá használatba vesz. Ennél többet a fogyasztási adó bérleje nem követelhet, de jogában áll a bérlelőnek azon hordókat, melyek tartalma után a fogyasztási adó nem fizetettik, pecsételt zár alatt tartani és feltöltés céljára a zárt felbontani. Ebből önként a következők, hogy a használatba vevendő mennyiséget be kell jelenteni a bérlelőnek, a fogyasztási adót lefizetni és ő köteles az illető hordót a zár alá feloldani. A bérlelő kifogást emelhet az ellen, ha a kimérés alatt álló hordó ugyanabban a pincében van elhelyezve, ahol a többi zár alatt álló hordó fekszik, melyek tartalma után t. i. a fogy. adó még nincs megfizetve. Mindenesetre köteles a kimérés után a hordót vagy hordókat, melyeket kimérés alá vett, elküldöztetni, tehát más pincében tartani és nem ott, hol a többi tartja, melyek után a fogy. adót még nem fizette meg. Eziránt több jogszabály intézkedik. Az 1888. évi 35. t. c. 32. §. 5. bekezdése a fizetési szabályozza. Különben a községi jegyző tudja azt és köteles felvilágosítást adni; tudja azt a fogyasztási adó bérleje is, de ha ezeken a helyeken nem tudják vagy nem akarják tudni, akkor forduljon az illetékes pénzügyigazgatósághoz Üdvözlét.

D. M. a. Elismerő sorait köszönjük. Örülünk, hogy a közleményben kifejezték találkoztak nézetével s hogy a kérdés rendezését ép úgy tartja helyesnek, mint ahogy mi gondoltuk. Hogy különben ebben a gazdasági kérdésben sikereket érhetünk el; ehhez nem kell más, mint az, hogy többi vendéglősünk is hasonlóan gondolkodozzanak. — Az 1912 ki naptári kiadványunkat a mostinval együtt elküldtük. Üdvözlét. — **T. S. V. mikola.** Hát bizony „sokak” és nagyok a bajok mindenütt, egyelőre. No de majd végre lesz ennek is és talán már nem is sokára. A főső hát-ron máris derül és mind kiljebb-kiljebb kerülnek, nem sok idő múlva pedig a saját fatornvos hazájukon is túl lesznek szorítva a muszájak. És ez fogja jelenteni a mai néhez viszonyoknak is a jobbrafordulását. Addig is türelm. A küldött díjat ezúttal is köszönettel nyújtjuk. — **M. L. E. város.** Rénben van az ügy. Az a naptár tévesen lett elküldve. Üdv! **L. F. Temesvár.** Nem kell ahhoz t. kartársunk más, csak egy kis vállalkozás szellem és tudata annak, hogy amire vállalkozik, annak képes is megfelelni. Persze, ha ezt nem érzi magában, akkor kar bele-menni a kérdészetbe hasonló és bármely üzletbe vagy vállalatba, mert ez esetben még a legjobb is balul tölhet ki. — **K. B. Érsekújvár.** A „Törzsnél” az üdvözlét szívesen fogadták és egyben azt kérdezték, hogy mi lesz a korszakkal és «vágásokkal»? Merthogy ezt «megszokták» és hiába, a jó szokrálról nem egy könnyű letenni. Egyébként a T-ek a somogyi koma-féle 15—20 db. 2 koronást kívánják és hasonlóan üdvözlök. — **G. I. Tarcsa.** Ilyen veszteségi kimutatások nem adhatjuk most tiszta képet; majd csak a háború után. Naptár ment. Üdv! — **K. M. Sósut.** Kiadóhivatalunk itt is köszönettel nyújtja a vett előfizetőket; az O. V. E.-nek járó díjat átszolgáltatta. Üdvözlét. — **Móri beznes.** Az a harcos már rég a harctérre vonult, amikor az a finom móri beznes az adott címre megérkezett. Így lehet aztán ráhuzni a jó «papramorgóra» is az «eső után köpö-nyeket». — Ide pedig mindössze egy négydecim pót-tól tvegel érkezik. Egyzvala, a jó és nemes szándék mindenképpen befagyott. Mindazonáltal kö-szönet a szállítási ténykedésért. És üdv! — **W. K.** Az itteni körülményeket azzal jellemezhetjük legin-kább, hogy borzasztó nehéz és súlyos az élet, de azért csak megvagyunk. Hasonló szíves üdv!

Eladó fogadó (szálloda).

Tordán (Erdélyben) Tordasanyos-megye székvárosában, melynek 15 ezer lakója s élénk gyári és kereskedelmi forgalma van, a fő-ter köz-pén-levő s a városnak egyedüli szállodája 14 vendégszobával, étteremmel, teljesen felszerelve, jutányosan vagyis **lettár-érték** szerint eladó. Az üzlethez nagy beszálló-udvar, 30 lóra istálló, stb. szükséges helyiség tartozik. Évi bér 6000 (hatezer) korona. Értekezhetni levélben vagy személyesen **Varga Márton** fogadóssal Tordán. — Csakis komoly vevőkkel állók szóba. 2-3

Étlapíró és éthordó urak!

Az étlapíráshoz szükséges hektograf-készülék, lapok, tekercsek, írógépszalagok, mindenszintű ténrták, tollak stb. **Fogadó beszerzési válla-lat** — Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34 sz. rendeléik és szerezzék be. — Jutányos árak.

A szabadalmazott „Viniconservator”

használatá által a bor mindig triso marad és ellentáll a megcsavanyodásnak.

Felülmulhatatlan mód a bor conserválására, amit a világ összes vegyészeti és borászati szakértői elismernek.

Nem lehet a „Viniconservator” nélkül vendéglős, étterem-tulajdonos, sem bornagykereskedő, valamint szőlőtulajdonos sem. A „Viniconservator” gyakorlati használhatósága által nagyon sok hívet szer-zett a kontinens borászati szakértők körében.

Az óriási kivétel miatt a „Viniconservator” ára leszállított s ma már 20 kor.-ért kapható.

darabonként Megrendelhető a

„Viniconservator” betéti társaságnál

Sziszek (Horvátország).

Elismerő és köszönetnyilvánító levelek mindenki által megtekinthetők.

:: Használati utasítás és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. ::

Ha bármely üzleti — fogadói, vendéglői, vagy kávéházi **nyomtatványra** — étlap, fogadói könyvek, konyha-, söntés- és más beíróknyvek stb. — van szükségük a mi iparunkhoz tartozóknak, sziveskedjenek ilyen rendeléseikkel fölkeresni lapunk nyomdáját (**FOGADÓ-NYOMDA, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34.**)

Három teljesen jó karban lévő

Selírt-féle tekeasztal

több kávéházi berendezési tárggyal együtt jutányos áron eladó. Bővebbet **Friedrich Márkus** kávéház tulajdonos **Újór** (Kisfaludy-kávéház). 4-4

Kantin-vendéglőbe

(forgalmas katonai vendéglő) kerestetik azonnali belépésre 30—40 éves szolid s a szakmáját teljesen jól értő keresztény nős (gyermektelen) főpincér, kinek neje jó szakácsné 1000 korona óvadékkal és 5-ös perccel. Rendes, jó üzletembernek nagy kereset van biztosítva. Fölvilágosítást a „Fogadó” kiadóhivatala nyújt.

PAPIRSZALVÉTAK

legjutányosabban csakis a

Fogadó könyvnyomdában

Bpest, VIII., Szentkirályi-utca 34

rendelhetők.

Főpincéri vagy üzletvezetői

állást keres jobb vidéki vagy fővárosi vendéglőben, esetleg vasuti vendéglőben, teljesen hadmentes és perfect szakképzettségű főpincér, ki a mérsáros és hentes-teendőkhöz is jártas és kinek már volt önálló üzlete. Az illetőnek neje szintén kitűnő üzleti nő, jó főzőnő s esetleg mint főzőnő vagy gazdasszony szinte alkalmazást vállal. Óvadékkal rendelkezik. Szíves megkeresések **Vasy főpincér** címen a kiadóhivatalba kéretnek.

Elszámolásra

keresek a fővárosban vagy a vidéken vendéglői vagy kocsmái üzletet. 200 (kettőszáz) korona óvadékkal rendelkezem. Szíves megkeresések ezen címre küldendők: **Bruhács Dániel** asztalos, **Kistarcsa** (Pestmegye).

Erdély egyik

legjobb polgári-vendéglője eladó betegség miatt. Kénc-tízezer kor. szükséges hozzá. Komoly vevővel címet közli a kiadóhivatal. 5—8

KORTYANTÓ

Ábrándozás.

— De nekiszytyolodtál az ábrándozásnak, Tami, — aztán min ábrándozol?
— Nem ábrándozom, csak gondolkozom és pedig azon, hogy a budapesti kávéosk ezentúl hol tartják vacsoráikat és gyűléseiket, minthogy eddigél azt a **Katona Géza vendéglőjének** külön termében szokták cselekedni, — mondja a Tami boros.

Kévs kereset.

— Igazán eredeti dolog! Egyik pesti nő az alsó-szoknyát a felső fölött hordja, a másik alul, az Orient ruhátáros-asszonya meg legfőkéül sárga-fekete szegélyű kötőt visel.

— Ne bántsd szegényt; itt a ruhátár nem valami nagy hasznót hajt s így kénytelen olyan kötőt viselni, aminőt a Gali-tóból való menekülése alkalmával a tengerre tudott venni, — nyugtatja meg kollégáját Kolozsi főpincér.

A fekete sőr.

— Balambér, igaz-e, hogy a mostani fekete sőrök közt a Szalvator-sőr a legjobb? — kérdezi Bende gyerek.

— Igaz bizony szép öcsém, még pedig annyira igaz, hogy Münchenben, ahol ezt a sört gyártják, egyszerűen betiltották a Szalvator-árpálé fogyasztását, — világosítja föl társát az öreg boros.

Kénszeledek.

A háboru olyan, mint a harmonika: tágul és szűkül. Most a muzsikának és egyéb társainak „szűkül” s amint látszik, egyszer s mindörökre.

Az első tilalom a pálinkára, a második a sörre szőtt és csak a borított nem korlátozza eféle tiltó rendelet; másszóval, a helyes álláspont érvényesült.

Hé, te csöpp Balambér, ide abból a jó egészséget megacélozó és jókedvre derítő itókból vagy egy féltitit — rendeli Busuló koma.

Schiller és László

Tea, rum és cognac, bel- és külföldi borok és pezsgő-borok nagykereskedése

Telefon: 175—72.

Iroda és raktár:

Budapest, VII., Izabella-utca 52. szám.

A vendéglős és kocsmáros uraknak ajánljuk termelőktől vett, tisztán kezelt kitűnő ó- és új borainkat.

Házasodás

Huszonötéves, ref. vallásu, intelligens és jóméglelésű fiatalember, teljesen hadmentes, kinek jömeneteli vendéglője és a szakmával kapcsolatos másik nagyjövődelmező vállalata van, közös megtetszés esetén sürgősen nősülni óhajt. Oly leány, gyermektelen özevgy. vagy elvált asszony életársat keres, kinek megfelelő hozománya van. Csakis komoly, teljessimű és fényképpel ellátott levelekre válaszolok. Levelet „**Biztos F.**” címen a Fogadó kiadóhivatala továbbít Szigorú titoktartás biztosított. 1—4

Szíves figyelem.

Szíves figyelem.

Vasuti vendéglők, kántinok, kávémerők keressenek **próbacsomagot** a

„Minuta” teából.

Pénzt, munkát, időt takarít és vendégeik **kitűnő italhoz** jutnak. Egy liter „**MINUTA**” cukor és rum nélkül ad 200 erős teát. Ára K 4.— Egy liter cukorral és rummal elkészítve ötven adagot ad Ára K 6.— Hivatalosan vegyileg megvizsgálva. Kitűnő, elsőrendű. **Postai szétküldés:**

Bpest, Andrássy-ut 70 „Minuta teagyár”. **Kitűnő! Telefon 49-15. Elsőrendű!**

Bérbe

keresek egy jömeneteli vendéglőt vagy vendéglőfogadót vidéki városban, de lehetőleg járási székhelyen **április elsejére.**

Ajánlatok **Bajor J.** címen a **Fogadó kiadóhivatalába** kéretnek.

Kisujszálláson

a városi nagyszálloda (fogadó) és vendéglő eladó. — **Évi bér** 6700 korona. Bővebb felvilágosítást nyújt **BÁN SIGMUND** szállodás **Kisujszállás.** 1—2

„Visontamáttra . . .”

Borszükségtűk beszerzése esetén ne felejtsek el a t. vendéglős és kocsmáros urak megkeresni a szakkörökben előnyösen ismert és népszerű: „**Visontai és Matrahegyaljai szőlőtelepek Borértékesítő r.-t.-ot**” mely a legjobb borokkal évek óta látja el a t. italmérőket.

HALLÓ!

Van szerencsém a t. fogadós, vendéglős és kávéos urakat értesíteni, hogy

pincérelhelyező irodámat

ismét személetesen vezetem. Szíves megkereséseket elvárva, maradtam kiváló tisztelettel

Szeged, Kölcsey-u. 4. Bors Mihály
Telefon: 827. — Sürgőncim: Borsügynök, Szeged.

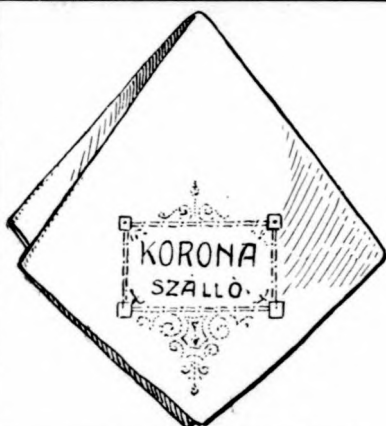
Papirszalvétát fölírással vagy fölírás nélkül a legjobb minőségben és jutányos árak mellett szállítunk.

Együttal értesítjük a t. fogadós, vendéglős és kávéos urakat, nem különben a főpincér és fizetőpincér urakat, hogy az **üzletben szükséges** mindentéle cikket, u. m. hektografot és hektograf-tintát, fogvájót, szipkát, kávéházi- és billiárd-kretákat és ezeken kívül: **rizsszalma-szl., papírtányér, — bon-blokk, — felirati táblák** — (pl. „Ma halászlé” — „Esténként katonazene” stb.) — díszes kivitelű borcímkek, s a vendéglői és kávéházi szakmánál előforduló összes nyomtatványok a legjobb kiállításban és mérsékelt árak mellett szerezhetők be a

„Vendéglői és kávéházi cikkek beszerzési vállalatnál”

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34. (Fogadó-nyomda)

Arjegyséket kiadatra ingyen és bérmentve küldünk.



Kiváló új fajborok!

Meghívás.

Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek - Borértékesítő - Részvénytársasága

Elnök: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTÁN v. b. t. t., Hevesvárm főispánja.

Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főter, Lubyház, Új bankpalota). Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz. Visonta-Mátra

Sürgőnycim: -

0 1908—1911. évjáratu és új fajborok.
Pecsenye, csemege, szamorodni és asszu-borok.

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabinet.

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselő:

Polgár Dávid és Társa urak, Budapest VII., Aréna-ut 17.

Telefon 144—14.

Annak, aki három megrendelést gyűjt az 1915-ki

Vendéglősök Naptára

szakkiadványra, 1 példányt tiszteletből küld a Fogadó kiadóhivatala.

Aldás a szenvedőknek a világhírű városligeti szénsavdus

„ILONA“**Artézia ásványviz.**

Bort, étvágyat, kedvet javít. Gyomorrontást, bűt, haragot elhárít. Házhoz szállítja

„ARTÉZIA“ R.-T. BUDAPEST.
TELEFON 60—72.

Borhetegségnél, hordókezelésnél

(és tisztításnál) szükséges eljárásokra nézve teljes ismertetést nyújtanak az 1909. és 1912. évi „VENDÉGLŐSÖK NAPTÁRA”. Ez a kettő együttesen rendelve: 2.50 K, egy pedig 1 K.50 fillérbe kerül.

TÖRLEY

≡ TALISMAN ≡
≡ CASINO ≡ RÉZERVÉ ≡

Vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok figyelmébe!

Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók

ifj. GRÜNWALD MÓR

üveg- és porcellán nagy raktárában
Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6.

(a Ferenc József-híd közelében.)

KENYÉRZACSKÓ

kenyér, kifli és egyéb száraz sütemény higiénikus megőrzésére. Megvédi a kenyeret stb. a gyors száradástól, portól, fagyástól és ropogtatástól.

Minden vendéglőben nélkülözhetetlen.

Megrendelhetők:

Fogadó-nyomda, VIII., Budapest, Szentkirályi-u. 34.



1915-ik évre szóló Vendéglősök Naptára

A fogadós és vendéglős iparhoz tartozóknak ez a fontos szakkönyve, a naptári részen kívül, a legérdekesebb és változatosabb dolgokat tartalmazza. Az 1915-ki „Vendéglősök Naptára”, ugyanint az előző évi ilyen kiadványaink is, valóságos halmazát tartalmazza az olyan közleményeknek, amelyek több célszerű tanítással és a mi üzleti életünknek szükséges mindenféle hasznos ismerettel látja el a t. olvasókat. A „Vendéglősök Naptárát” egy vendéglős és kocsmáros se mulassza el megrendelni. Az 1915-ki Vendéglősök Naptára ép úgy, mint az előző ily kiadványok ára 2 korona 50 fillér. Megrendelések: Fogadó kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 19 intézendők